

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea :
Brasov, piata mare Nr. 22. — „Gazeta“ ese:
Joi si Dumineea.
Prețulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni
3 fl. v. a. — Tiori esterne 12 fl. pe unu anu séu
28 franci.

Anu **XLI**

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.
Anunciurile:
un'a serie garmondu 8 cr. si timbru de 30 cr.
v. a. pentru facare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retramitu.

Nr. 10.

Duminea 5/17 Februaru

1878.

Angli'a si Russi'a

Brasov, in 16 Februaru 1878.

Cu tôte ca turcii au refusat Angliei intrarea in Bosforu, flot'a englesă a trecut in 13 Februaru prin Dardanelle si a inaintatu in marea de Marmar'a. Astadi corabiile cuirassate de sub comand'a admiralului Hornby se afla inaintea Constantinopolei si russii, cari si-au rezervatu pentru acestu casu deplin'a libertate a actiunei, trebuie ca au realizatu pana acuma amenintierea lor si au ocupatu Constantinopolea. Acuma se afla dér' fația in fația cazaculu cu marinariulu englesu, ursulu din Sibiri'a cu leopardulu mariloru. Ce voru incepe ei, ce bataie voru duce unulu pe uscatu, altulu pe mare?

Inainte de isbucnirea resbelului, pe candu cabinetulu reginei Victori'a portá limbagiulu celu mai aspru dintre tôte statele europene si era temere, ca va isbucni unu conflictu anglo-russescu, dlu de Bismarck fiindu intrebatu de parerea lui, a respunsu: Nu ve fia frica, nu este nici unu periculu ca se va nasce unu resbelu intre Angli'a si Russi'a, pescele nu va poté deveni niciodata periculosu unui animalu terestru!

Si in adeveru, ce altu scopu poté avé intrarea celoru siese corabii cuirassate englese in Bosforu, déca nu p'acel'a alu unei grandiose demonstratiuni, alu unui protestu in favorulu intereselor englese? „Nu este ertatu, cá Constantinopolea se devina russésca!“ striga press'a englesă iritata asupra extraordinarielor victorie ale russiloru. Cei pasa inse ursulu din padure, ca pescele se bate in apa?

Anglesii striga pentru ca se vedu insielati, se vedu in neputintia de a impedeć mersulu victoriosu alu Russiei. Nu mai poté fi indoiéla ca, pentru momentu celu puçinu, Angli'a este izolata, ca nu are nici-o aliantia. Destula silintia 'si-a datu de unu tîmpu încóce lordulu Derby de a castigá pe Austro-Ungari'a in partea politiceii sale, dér' nu a potutu reusi pana acuma si astadi asigura „Norddeutsche Allg. Ztg.“, organulu oficiosu alu guvernulu germanu din nou, ca relatiunile intre cele trei imperatii nordice sunt de asia, incatu ofera si acuma cá si mai inainte o garantia tare pentru sustinerea pacii generale. Angliei nu i-a succésu a sparge aliantia celoru trei imperatii si astadi este avisata la propriile sale poteri. Demonstratiunea flotei englese, fiindu izolata, va remané dér' deocamdata fara efectu.

Angli'a era se faca acést'a demonstratiune in unire cu celelalte state europene. Austro-Ungari'a, Franci'a si Itali'a promisera pentru antaiu a tramine fiecare din ele cateva nai de resbelu in Bosforu, dér' mai tardiu, se vede ca in urm'a interventiunei Germaniei, au parasitu planulu acést'a de actiune. Asiadér'a remasu Angli'a singura. „Nu trebuie inse se disperamu, scrie „Morning-Post“ deocamdata vomu fi siliti a ne moderá tonulu pana vomu capetá unu alu douilea Palmerston.“

Peste puçinu vomu vedé ce urmari va avé actiunea englesă. Nu potemu trece inse cu vederea, ca opiniunea publica englesă se indrépta acuma totu mai multu contra Austro-Ungariei. Gladstone a tînutu o vorbire fulminanta in parlamentu contra politiceii cabinetulu nostru. Angli'a trebuie se vighieze asupra miscariloru Austriei, dise elu; politic'a ei pare ca voiesce se scurteze pe Romani'a in folósele, ce trebuie se i-le aduca acestu resbelu, dér' noi anglesii nu potemu se ne aliamu cu Austri'a pentru asemeni scopuri, cari tindu a zadarnici silintiele unui statu, care a doveditu ca este in adeveru bulevardulu, ca poté se fia unu Belgiu alu Orientulu.

Efectele politiceii celoru trei imperatii sunt surprindietóre. Ce va esi din acestu chaosu de tendintie si aspiratiuni, cumu se voru grupá aliantiele la conferintia, de cumva se va mai realizá?

Dilele viitórie ne voru dá respunsulu. Deocamdata pescele britanicu se sbuciuma in marea Marmarei fara nici unu prospectu de reesire.

Din camer'a Ungariei.

Budapest'a 14 Februaru.

Déca timpii nu ar' fi atatu de seriosi, amu poté se ridemu de joculu evenemintelor de pe campulu de resbelu, cari au adusu pe nedumeritii musulmani, pe „fratii de cruce“ ai maghiariloru acolo, incatu se se arunce in braçiele moscovitului, se faca aliantia ofensiva si defensiva cu cazacii „barbarulu“ Tiaru. Ce ironia a sortii! Sultanulu invita pe marele duce Nicolae in haremulu seu la o cafea neagra si Sieiculu, care in fruntea softaleloru turcesci a fostu dusu cu triumfu prin Budapest'a, ei imple ciubuculu. Mari si multe sunt desamagirile in lume, dér' una cá acést'a nu s'a mai pomenitu. Turcomanii nostri sunt cu totulu consternati deconcertati, prin mersulu evenemintelor. O lovitura dupa alta i-a ajunsu si acuma trebuie se véda inca si aceea, cumu singurulu frate si amicu alu ungurulu, turculu, face fratietate cu „gádele“ russescu, cu celu mai mare si neimpacatu inamicu alu rassei maghiare!

Este mai multu cá naturalu dér', ca ur'a ce-o nutrescu desamagitii turcofilu contra urditoriloru si conducatoriloru politiceii de neinterventiune, care au lipsitu pe turci de ajutoriulu necesariu, ajunse acuma la culme, Acést'a s'a veditu cu ocaziunea interpelarei lui Csernátoni relativa la condițiunile armistiitiului si la conferintia europeană. Desvoltandusi interpelarea Csernátoni ajunse tocmai a vorbi de talhari'a si perfidi'a Russiei, care taie firele telegrafice, astupa gur'a turcului, cá Europ'a se nu afle nimicu despre insielatoriele ei, candu avú locu urmatoriulu dialogu straniu: Csernátoni facundu conclusiunea:

„Fația c' unu asemenea resbelu credu, ca ar' fi de doritu . . .“ Ernest Simonyi intreprindulu: „Cá Iuliu Andrásy se fia spendiuratu!“ (Mare miscare). Csernátoni: „Dlu Simonyi le ia tôte in gluma si acést'a e gresiéla politiceii sale“ (Sgomotu) Ernest Simonyi: „O spunu cu tóta seriositatea“. Csernátoni: „Dnu deputatu inca nu a aperatu nici-o cauza seriosu, totdean'a a fostu unu rabulistu s. c. l.“ — Astfeliu a datu Kossuthianulu Simonyi expresiune esacerbarei si urei, ce domnesce in taber'a turcofililoru contra contelui Andrásy, pe care acesti ómeni pasiunati si scurtu vedietori ilu facu singuru responsabilu pentru situatiunea de fația, pentru totu ce s'a petrecutu si se petrece inca pe pamentu turcescu, Mai multu poté decatu obraznic'a cutezare a lui Simonyi a surprinsu tacerea muta a presiedintelui, care nici c'unu singuru cuventu nu a sciutu se sara in aperarea contelui Andrásy. Abia in siedinti'a urmatóre s'a treditu d-nu Ghyczi si a exprimat regretele sale pentru atitudinea aprigului Kossuthianu.

Se trecemu inse dela espectoratiunile desperate ale fratiloru desamagiti ai turciloru la desbaterile asupra pactulu dualisticu si specialu asupra tratatulu de vama si a tarifulu vamalu. Kossuthianii se lupta si in cestiunea acést'a interna totu cu acelesi arme drastice ale tristei oratorii, de care se folosescu in combaterea Russiei si a contelui Andrásy. De astadata inse nu voimu se ne mai ocupamu de ideile lui Simonyi et consortes nici voimn se esaminamu argumentele aduse de opozitiune contra legei de vama. Vomu atinge numai doue interesante momente ivite in cursulu desbaterii: declaratiunea deputatiloru sasi si enunciatiiunea ministrulu br. Wenkheim, cari ambe, de si emanate din diferite motive, se unescu in caracterulu loru conservatoriu.

Multe s'au scrisu si s'au vorbitu de atitudinea ce-o voru observá deputatii sasi iu dieta. Ei au ajunsu deodata la o insemnatate, la care nu se

puteau niciodata asteptá in timpuri normale. Ministeriulu Tisza, fiindu parasitu de-o parte mare din mamelucii sei de odinióra, erá avisatu la votulu sasiloru si alu croatiloru, déca voia se 'si asigure maiortatea. Astfeliu se dicea, ca Tisza ambla dupa votulu sasiloru, dér' acesti'a nu voru se i-lu dé, ca-ci ia sicanatu pré multu. Mai tardiu se dise, ca sasi 'si voru vinde votulu inse numai c'unu pretiu mare. Din tôte aceste faime numai atat'a s'a adeveritu pana acuma, ca sasi s'au decisu a votá pentru impacare, adeca cu ministeriulu Tisza. Deputatii sasi ar' fi potutu se provóce chiaru caderea ministeriulu Tisza, déca ar' fi votatu cu opozitiunea. Dece nu au intrebuintiatu dér' arm'a acést'a contra inimiculu loru Tisza? Respunsulu la intrebarea acést'a pare a fi greu intr'unu momentu atatu de criticu pentru sasi nu mai puçinu cá pentru tôte celelalte popóre de sub corón'a ungara, dér' elu este cu tôte astea fórté simplu: Sasi pentru aceea nu s'au potutu otari a merge cu opozitiunea, pentru ca atunci ar' fi trebuitu se parasésca vechi'a loru politica de oportunitate.

Deputatulu Carolu Gebbel a declarat in siedinti'a din 12 Febr., ca sasi sunt pentru uniunea de vama a Ungariei cu Austri'a, pentru-ca acést'a este in interessulu unitatii monarchiei si pentru-ca ei dorescu, cá legatur'a intre aceste doue state se devina totu mai strinsa; ei voru votá pentru legea de vama, din cauza, ca nu voiescu se mai slabésca inca puterea de actiune a monarchiei, care fora de aceea este destulu de slabita prin dualismu; din aceste motive obiective si de oportunitate deputatii sasi votéza pentru legile propuse, declara inse, ca prin acést'a nu dau ministeriulu de fația nici celu mai micu votu de incredere, pentru-ca dupa faptele lui de pana acuma si dupa esperientiele facute nu avemu nici o incredere in elu.

Cuventarea acést'a este importanta si din altu punctu de vedere. Deputatulu Gebbel a indreptatu cele mai grele acusatii contra ministeriulu Tisza, i-a disu, ca fația de Universitatea sasésca a observatu unu sistemu de persecutiune, suprimare si restrictiune a libertatiloru garantate prin lege, ca acestu sistemu nenorocitu, prin care se irrita necontentitu spiritele, sémana cu-o revolutiune facuta de susu, ca este timpulu supremu cá se incete odata, se nu mai voiesca guvernulu a ferici popórele patriei cu puterea.

Grele sunt dér' acusatiele sasiloru. Cu tôte aceste inse ei voru votá cu guvernulu. „Pester Lloyd“ gasesce, ca parerea sasiloru este fórté „respectabila“. „Sasi, dice numit'a fói'a, se credu ameniatii in drepturile si institutiunile loru nationale, ei sunt contrarii unui guvernulu, care a schimbatu vechi'a ordine mostenita in sensulu certintelor administratiunei de statu modernu. Dér' totu acei deputatii sasi nu nesocotescu motivele ratiunei de statu mai inalte, nu despretiuescu periculu, ce contienu certele continue pentru monarchia si accepta impacarea, cu tôte ca sunt convinsi, ca prin ea nu se promovéza indestulu interessele Ungariei si cu tôte ca impacarea este representata de catra unu guvernulu, pe care ei 'lu combatu si nu'lu potu suferi.“ Eta, cumu caracteriséza „Pester Lloyd“ atitudinea sasiloru. La prim'a vedere ti se pare, ca ea este unu capu de opera: Sasi au omoritu doue musce cu-o lovitura, ei au remasu intre cei mai loiali votandu cu guvernulu, si totodata n'au incetatu se fia intre cei mai opozitionali aruncandu grele acusatii contra dlui Tisza. In fondu acést'a politica nu contiene nimicu nou, ea este continuatiunea vechiei politice de oportunitate, prin care 'si-au castigatu sasi renumele de circumspecti.

Fara a mai cercetá pentru acuma in catu poté fi oportuna politic'a acést'a de oportunitate, constatam numai, ca declaratiunea deputatulu Gebbel se distinge de tôte enuntiatiiunile sasesci de pana

acuma prin claritate si firmitate, ceea ce trebuie se fia consideratu cá unu progressu mare alu politicei sasesci. Tocmai acést'a inse vorbesce contra insinuatiunei Kossuthianului Németh Albert, dupa care sasii ar' fi intielesi in secretu cu Tisza, care le ar' fi promis restabilirea autonomiei Universitatii (?), ar' fi facutu prin urmare unu pactum conventum cu ei si cu croatii. Tisza a si respinsu cu mare amaratiune suspitiunarele lui Németh provocandu-se chiaru la acusele indreptate contra s'a de catra deputatii sasi.

Dér se trecemu la cealalta specia de politica conservativa. Ministrulu a latere Br. Béla Wenkheim, care este bine vediutu intre unguri si se afla intr'unu postu mai puçinu espusu pe lenga Majestatea S'a, unulu din vechi'a garda Deákiana, 'si-a datu silinti'a a capacitaté pe deputatii si cu tóte ca nu are mandatu de deputatu a vorbitu o ora intréga pentru pactulu dualisticu aperandu pe colegii sei de prepusulu, ca ei ar' voi se venda tíer'a neamtiului. Baronulu Wenkheim tiene tare si firmu la recept'a data de marele unguru Szechényi: Casatoria strensa a Ungariei cu Austri'a. „Dupa alu meu credeu politicu, dise Wenkheim, esistenti'a Ungariei si conservarea imperiului Santului Stefanu si a integritatii teritoriului corónei unguresci, este conditiunata de esistenti'a si consolidarea monarchiei intregi; déca acést'a infloresce, ne merge si noue mai bine; ruin'a ei ar' fi si rin'a Ungariei. (Aplause vii in centru.) Potu se 'mi inchipuescu unu micu principatu ungurescu, o mica republica intre Dunare si Tisza, in o confederatiune dunareana aruncatu incóce si incolo de valurile intrigei si a agitatiunei agentiloru statelor straine; acea Ungaria inse pentru care me potu entusiasma, pentru care suntemu datori a jertfi totu ce avemu, reputatiunea si esistenti'a nóstra nu ar' mai esistá si nici nu ar' mai reinviá.“ (Vii aprobari si applause.) — Este claru credeulu lui Wenkheim. Conclusiunoa nu póte fi dér' alta decatu: vama comunu si mai cu séma financia comune. Éta ce recomenda d. Wenkheim. Densulu vede in nemultumirea ce domnesce intre ambele parti contractante (intre nemti si unguri) asup'r'a noului pactu, celu ma bunu criteriu cea mai buna dovéda ca pactulu se póte realisá, ca va fi corespundietoriu scopului. Acést'a logica a nobilelui baronu nu-o potemu intielege, póte ca ne este prea inalta. D-nu Wenkheim póte veni se ne dica: Vedeti catu de nemultumiti sunt si austriacii, credeti dér' guvernului ca a facutu totu ce ia statu in potintia spre a stórcé maximulu concessiuniloru dela austriaci. Dér' cumu ne va poté densulu dovedi, ca unu contractu, care nu multumesce pe nici un'a din partile contractante póte fi corespundietoriu scopului?! Acést'a amu intielege-o numai atunci candu scopulu uniunei reale a Ungariei cu Austri'a ar' fi perpetuarea nemultumirii in monarchia. D-lu Wenkheim inse nu credemu se atribue casatoriei cu Austri'a unu asemenea scopu.

O voce din muntii apusani.

Abrudu, Ianuaru 1878.

(Urmare si fine.)

Ce cugetati, candu si din scól'a de fetitie, ce este a se infintiá, inca se face cestiune confessiunala! Lucrulu sta asia: O cununa de dame de aici de religinea gr.-orientala, indemnate de ecemplele frumóse ale dameloru brasiovene si ale altora, se invoira la sfatulu santiei sale Dlui Parochu Dionisiu Adamoviciu a formá o societate cu statute — pëna acum neintarite —, a carei scopu se fia adunarea unui fondu pentru infintiarea ulterióra a unei scóle de fetitie. Frumosu esemplu!

Dér' ce se vedi? Onorabilulu Domnu inceptoru aflá de prisosu a invitá si pe Damele gr.-catolice la participare, desi locuitorii gr.-catolici de aici, fora vatemare ori magulire, compunu nu numai majoritatea absoluta a intelegintiei, ci si a acelor'a, cari posedu ceva avere. In urm'a acestei dispusetiuni unilaterali nu se afla acuma nici-o romana de confessiunea gr.-catolica in sinulu acestei societati cu scopu asiá frumóse. Romanii gr.-cat. ce e dreptu dovedira destula bunavointia si prevenire si acumu unu anu, candu lasara pe fiii si ficele lor se jóce pies'a teatrulu numita: „Iorgu dela Sadagur'a“, a carei venitu — de vr'o 100 fl. v. a. — fú destinatu pentru marirea susnumitului fondu. Dér' on. societate nu aflá de lipsa nici de-a multiami publice tineriloru debutanti!

Cámu cele enumerate pana aci sunt cauzele principale, cari au innadusitu si innadusiescu inca si acum ori-ce inaintare in invetiamentu si prin urmare ori-ce aventu la ceva mai inaltu. Si de s'ar simti undeva necesitatea unoru scóle romane

mediulocie, atunci — asecurezu pe on. cetitori — ca mai dorerosu cá 'n muntii nostri nu se simtiesce. Locuitorii romani din muntii apuseni compunu — afara de puçini meseriasi si ampioiati straini — o masa compacta de vr'o 70—75 mii. Acesti-a toti suntu siliti a cercetá scóle straine, déca vreau se invetie mai departe de a, b, c. La acést'a ne-a adusu zelulu conducatoriloru*) caror'a le-a placutu si le place a se mundri in afara cu popularitatea — pre care-o au intrebuintiat'o reu — si a paradá cu numele de romani mari, ceea ce n'au fostu nici pe departe. Tristu dér' adeveratu! Scopulu lor fú a intrebuintia credulitateá poporului pentru interese private spre a-si asecura o renta anuale

In privinti'a politica inca nu ne prea potemu laudá cu successe mari. In magistratu, comunitate si intre alegatorii — dupa censu — noi romanii compunemu majoritatea absoluta, inse totusi la alegerea de acum a membriloru comitatensi furamu invinsi de nisce cismari maghiari. Miraculosu, dér' posibilu! Dómni competenti de la magistratu nu aflara de lipsa a chiamá pre Romani la vr'o consultare in privinti'a conduitei, ce erá de observatu; ba nici-o copia de pe list'a de conscriptiune a celoru indreptatii prin censu la alegere — care a statu vre-o 2 septemani pe més'a primariului — nu ne au presentat'o. Si asiá romanii nici nu sciura despre totu lucrulu nimic'a, pëna in diu'a ultima, candu vr'o cativa barbati zelosi amblau in ruptulu capulu pentru a aduná pe alegatorii romani, cari nefiindu mai inainte insciintati se aflau, cei mai multi, la bai (fodine). Ungurii pregatiti de vr'o doué septemani invinsera cu o majoritate blamatória pentru noi.

De escusatu, ca-ci primariulu orasiului — romanu, de altmintrea omu tare blandu si bunu la anima, care n'ar vatemá pe nimeni bucuros — ocupatu fiindu intr'o afacere privata, trebui se parasésca oficiulu tocma in momentulu celu mai criticu si se intreprinda o calatoria.

Intre multele proverbie franceze dice unulu: „Mancandu vine apetitulu“. Nici eu n'am avutu de cugetu a me estinde asi'a tare, déra imbuldiendume materi'a si conscienti'a me trediescu in fine cu unu registru de pecate insemnatu, spre a carui amplificare voiu mai aminti inca o episoada caracteristica:

Aici la noi se afla unu fondu numitu fondu pisetale. Acest'a s'a creatu prin contributiunea montanistiloru, care li-se trage de la o piseta de aur (cam dela $\frac{1}{3}$ de lotu de aur). Din acestu fondu se solvescu medicii, preotii si alti functiunari. Elu se administréza de unu comitetu, alesu prin majoritate de voturi din sinulu contribuentiloru. Votantii Romani — in genere lucratori de bai — suntu in majoritate absoluta. Cu atáta mai reu! Ne mai fiindu lipsa de-o concordia generale spre a esi invingători, incede discórdia si intrig'a a-si jocá rolulu infernale si adeca: La restaurarea comitetulu din anulu acest'a o clica de ómeni — Romani — far'a consultá ori intrebá de voi'a si de intentiunile Romaniloru, castigá in ascunsu o suma anumita de voturi parte prin legaturile si respectulu bisericescu, de care abuséza, parte prin mediulóce tare neguróse. Asiá se alesera pe langa vr'o cativa de tóta stim'a si altii . . . — cari Dieu! nici ca precepu ce e comitetulu si ce scopu are, ba singuri se voru fi minunatu, candu au auditu de alegera lor. Sermanii! ei nu sci, ca suntu numai nescé masine, cá matadorii se-si póta ajunge mai usioru scopulu!

De aceste a'si poté inregistrá mai multe, dér' afflu mai consultu a incheiá acestu articlu . . . La publicarea lui m'a condusu numai si numai dorinti'a si speranti'a, ca dóra cei, cari au urechi, voru audi si asiá nisuinti'a mea nu va remané fora efectulu bunu. Ar' fi de doritu, cá din pecatele trecutulu se'nvetiamu pentru venitoriu: Voru mai fi inca ocaziuni, candu prin conlucrari fratiesci ve i poté dovedi intórcerea catra sant'a cauza nationala! V'am vediutu la mai multe ocaziuni, esprimendu-ve nobilele sentiemente, pe cari o schintea electrica fú de ajunsu a-le tredi din agoni'a somnului. O, concedeti-le celu puçinu acumu preponderanti'a, acumu, candu natiunea are atat'a lipsa de fii adeverati! Considerati miser'a stare a poporului, de-

*) Sub conducatori am priceputu mai multu inteligenti'a straina, ca-ci inteligenti'a indigena, a carei santa detoria ar' fi fostu de a starui din tóte poterile — dupa esemplulu antecessoriloru — la redicarea si bunastarea poporului, a trecutulu parte — si inca cei mai apti — in castrele straine, lapadandu-se publice de „mas'a bruta“, parte fú paralisata de influenti'a carturariloru „tineri“, cumu se numescu cei nascuti afara de munti. —

laturati tóte scopurile si inadusiti tóte insustie nenobili, cá asiá uniti in cugete si simtieminte — potemu toti conlucrá la promoverea si inaintarea pe ori-ce terenu a santei si dreptei nóstre cause!

Impartialia.

Oradea-mare, 3 Februariu 1878.

Pe aici s'a respanditu sgomotulu provenitu chiaru dela unii ómeni de mare autoritate, venitii din Budapest'a, ca suntemu in ajunulu denumirii noului episcopu diecesanu. Nu sci cumu va fi atata inse imi e cunoscutu, ca comissiunea ministeriala, tramisa pentru segregarea fondulu instructu de mass'a lui Olteanu, a lucratu fórtá rãpede, ma se dice, ca comissiunea inca sub timpulu segregarei fondulu a primitu instructiuni dela ministeriu, cá se accelereze oper'a sa. Póte ca se preparéza colo susu la Budapest'a ceva surprindietoriu pentru noi. Candidati sunt multi la episcopatu (camu 18); desclinitu se amintesce unu nume respectatu diecesanu, pe care dieces'a l'ar' voi cu tóta anim'a sperandu, ca va fi unu barbatu la culmea vocatiunei sale, ce se si dè Dieu! Dér' e vorba si de unii straini, ma fam'a vré a sci si de unu ruthenu. O mesura cá acést'a ar' fi contraria cu spiritulu litereloru fundationale ale episcopatulu, sanctionate de Mari'a Theresi'a, la tóta intemplarea inse ar' fi unu passu gresitu din partea guvernului, si „Error novissimus foret pejor priori“. Dieces'a nóstra nu se insufietiesce mai multu pentru nici unu strainu, nu va mai inscená conferentia si nu va tramite deputatiuni dupa unu atare archiereu, ori-cine ar' fi acel'a. Amu dori cá si guvernulu se tienã contu de acést'a vointia espressa a clerulu gr.-cath. de Oradea-mare si amu rogá si pe Escelenti'a S'a metropolitulu, cá in acestu intielesu se-si validiteze inalt'a sa influentia la guvernulu si Maiestate.

Episcopulu Olteanu, unu strainu, ne-a ruinatu fundatiunile, si dieces'a ne-a adus'o la sapa de lemn. Pretutindenea incurcaturu si desolatiune, incatu abia credu, ca voru ajunge 20 ani spre a vindecá ranele infipte diecesei. Altmentrea despre datoriile lui Olteanu si guvernarea diecesei prin elu ne dau unu tablou destulu de tristu cele scrise in „Gazeta Transilvaniei“ sub rubric'a Crisian'a de mai multi preoti diecesani, incatu potemu esclamá „Apera-ne Dómne de némulu acest'a.“ Dieces'a nóstra doresce de episcopu pe unu diecesanu, barbatu intielectu, activu si energiosu, care se cunosca clerulu, relatiunile diecesei si indigintiele ei, pentru-ca numai unu atare barbatu va poté indreptá gresielele din trecutulu, reformandu dieces'a conformu recerinteloru tempulu modernu. Numai unu astfeliu de archiereu va sci corespunde unei missiuni de parinte si capu diecesanu. Mari sunt problemele, cari voru apesá umerii noului archiepiscopu: Fondurile diecesane (fond. gimnasiului, viduo-orfanalu, alu seminariulu, alu pretiloru deficietii, alu scóleloru normale, cass'a diecesana etc.) cari astati sunt objectulu discussiunei diurnalistice periodice, trebuie se divina regulate odata pentru totudeuna. Toti episcopii de pana acuma au promis acést'a, dér' promissiunea a remasu numai pium desiderium pana in dilele nóstre, si noi de unu jumetate de seculu numai scimu cumu stam, si ce avemu, si cumu se manipuléza acea avere, la care conferesce dieces'a intréga cu obolulu seu, voidu astfeliu se se marésca cá, déca nu noi, celu puçinu posteritatea se aiba unu venitoriu mai stralucitu, cá nu cumva órecandu se póta dice guvernulu: Nu ve sciti administrá averea regulatu si conscientiosu, pentru aceea ve vomu luá administrarea din mana cá la nescé minoreni. Acést'a cestiune merita a fi tractata dupa adeverat'a ei valóre. Din cate s au scri'su pan'acuma despre fundurile diecesane, asia se vede, ca acele in mare parte ar' fi atacate, ma se aude, ca din fondulu viduo-orfanalu ar' lipsi sume mari, si ca tacs'a de 6 fl., pe care unii protopopi au incassat'e dela preotii loru districtuali, nici pana astadi nu o ar' fi inaintatu la loculu destinatiunei sale. Pentru ce respectivulu administratoru nu face cunoscuta clerulu acésta impregiurare, déca e adeverata? Óre protopopulu N. N. solvit'a cele 400 fl. ce datoresce la fondu de vr'o 14 ani, si cari cu percentulu de 6 fl. urea pré usioru la 7—800 fl., si déca nu, pentru ce nu s'a constrinsu a-si refui obligamentulu seu pe cale judecatorésca, pentru-ce dómni administratori ai fonduriloru inca totu mai taiuescu astfeliu de abusuri, cari suntu in stare a zadarnici ori-ce intentiuni si intreprinderi nobile? Au nu cugeta dumnialoru, ca patienti'a preotimei inca are margini, si ca perdiendu-o odata va sci recurge la mediulócele necesarie spre a-si castigá cunoscentia

acele fonduri diecesane. S'au mai scrisu in diurnalistica in acést'a cestiune si pre- amu se vede fora de nici unu resultatu, ca-ci domni capitulari nici pana astadi nu grabescu a da deslucirile recerute. — Despre gimnasiulu de Beiusiu cu alta ocaziune.

Unu veteranu.

Sabesiu, 24 Ianuaru 1878.

(La adres'a directiunii de financia!) — Cu inceputulu anului acestui-a a ajunsu in acestu orasiu unu Felter — se precepe adora- toriu alu prescrizeloru lui Moise — care a luat dela statu in arenda darea de consumu din acestu orasiu, ceea ce pana acum a avut-o orasiulu insusi, inse mai departe n'a potut-o lua din caus'a mailoru forte neroditori, urmati dupaolalta si, prin urmare, din caus'a miseriei consumentiloru si a arendeii infricosiatu urcate. Cu privire la acésta arenda sunt legi si prescrie positive. Acestea intre altele hotarescu tax'a de 90 cr. v. a. pentru hectoliter vinu, ce se consuma intr'o casa privata. Adeca fia-care proprietariu, deca bea in cas'a sa intr'unu anu 300 de patrare vinu, are se platésca arendatoriulu 90 cr., pentru 600 de pa- trare 1 fl. 80 cr., pentru 900 patrare 2 fl. 70 cr. etc. Mai departe, deca cutare proprietariu privatu are voia se venda vinulu seu, este detoriu a incu- soscinti'a despre acést'a cu 6 ore mai inainte pe respectivulu arendatoriulu.

Acestu Felter, póte ca din pricina, ca pro- prietarri nu cunosc respectivele prescrie, si póte ca pentru a profitá te miri cátu si ce, séu dóra ca alte scopuri meschine si-a luat voia si necu- libicabil'a libertate d'a terorisa si pressiona pe privati in profitulu seu si spre pagub'a lor. Astfelu a dechiaratu unoru privati, cari in cas'a lor nu béu nici unu jumetate de hectoliter vinu peste anu, ca deca nu-i platescu celu pucinu cinci fl. v. a. pentr'unu a nu, ii va vexá pana se voru saturá de elu visitandule in tóte dilele cela- riele (pivnit'a, podromu) si deca va veni vr'unu cumperatoriulu de vinu, nu-i ertatu se le venda vinulu, pana ce nu-i va fi insciintiatu lui (arendato- rioriulu) acést'a, cu duoedieci si patru ore inainte, etc.

In faci'a acestoru terorisari, comise in pre- senti'a financiloru asistenti, multi dintre bietii pro- prietarri si, dorere, necunoscutori de respectivele prescrie, s'au vediutu siliti a cede acestoru pres- sioni si a se acomoda vointiei arendatoriului- pasia. Ba s'a intemplat, de pentru unii, cari nu poteau se primesca o astfelu de ilegala insarcinare, Felter a cerutu chiaru si asistentia de gendarmi, pentru cá pressiunea se fia cu atátu mai eficace; inse oficiulu orasianu, nepotendu numai din acestu motivu futile napadi cu gendarmi, cu baionete locuintiele civiloru pacinici, fu acusat de Felteru chiaru si pre cale telegrafica. Manipulatiunea de pasia a preapotereniculu arendatoriulu a mersu, cátu a mersu, inse de la o vreme i s'a infundatu. Cestiunianii astfelu batjocoriti si terorisati s'au trezitu, au cerutu informatiuni la locuri competente, au cetitu legea si convingundu-se despre nerusinat'a si temerari'a nedreptate, cu care fura tractati si isbiti in faci'a in casele lor din partea lui Felter, arendatoriulu dării de consumu a statului, au inceputu a alergá la oficiulu politicu orasianu, a se plange si a dá la protocolu tóte aceste minunate patianie ale lor, rogandu si avendu cuventu a asteptá indreptarea reului, si pedepsirea cutezato- rioriulu arendatoriulu, care in estu modu calca in pe- ciora prescriesele legii si iritezá poporulu in contra institutiuniloru statului.

Aceste protocéle forméza dejá unu respectabilu volumu, si negresitu se voru inaintá oficieloru competente spre informatiune, Nu-i de ajunsu, cá asta-di si aici in tote ramurile industriei si comer- ciului domnesce inspaimantatória stagnatiune, astfelu incátu cei mai multi meseriasi se vedu nevoiti a arunca sul'a si scul'a sub patu si a se duce dileri si palmasi pe la fabrice si masine de vaporu, pentru cá se-si ca-stige macaru panea de tote dilele pentru copiiu lor. Nu-i de ajunsu ca miseri'a a ajunsu la atát'a, de vechi maestri, imbetraniti civi ai acestui orasiu, cu dreptulu de alegere, trebuie se implóre grati'a orasiului spre ale sustiené tra- iulu cu subsidii lunare din lad'a miseriloru, éra altii spre a se folosi de privilegiulu de a poté cersi bucatiele de pane dela conlocitorri loru ora- siani si sateni. Si nu-i de ajunsu ca dispuzetiunea legii in sa-si este apasatoria, pentru ca raru va fi cumperatoriulu de vinu caruia se-i placa a se supune capricieloru eventuale ale arendatoriulu si se accepte câte 6 ore, spre asi poté scóte si duce

vinulu cumperatu; mai vine acuma inca si arenda- toriulu si face astfelu de obstacule neertate si fapte arbitrare si neintemeiate, in uniculu si mo- destulu comerciu de vinu, de care ne mai bucuramu in presente!

Aducemu deci acestea la conosciint'a directiunii de financia si o rugamu a nu face altu-ceva, decátu se ne ocrotésca celu pucinu in contra ilegalitatiloru si faptelor arbitrare; éra oficiulu comunei nostre se intreprinda tote pentru a fi intrepidu talmaciu alu suferintiloru si plangeriloru celoru nedreptatiti. Coresp.

Din parlamentulu romanu.

Seriositatea timpului se manifesta si prin de- sele interpelari ce se facu in diferitele parlamente in cestiunea politiceii esteriore. Sunt doue septe- mani de candu s'a subscriu armistitiulu si repre- sentantii statelor europe ne inca nici pana astadi nu cunosc adeveratele conditiuni, pe a caror'a basa s'a inchiaiatu. Dér' óre le cunosc guvernule si nu voru se le comunice? Ministrii anglesi au spus'o inca-i pe faci'a, ca nu sciu nimicu siguru, ca au telegrafatu lordului Layard la Constantino- polu, dér' telegramele nu au ajunsu la destinatiu- nea lor, ca-ci comunicatiunea era intrerupta s. c. l. Acuma vine si guvernulu romanu si marturisesce, ca nu a afluat inca nimicu oficialu despre condi- tiunile armistitiului, ca póte ca este unu interessu alu Russei, cá aceste conditiuni se nu fia deocam- data cunoscute.

In siedinti'a Senatului din 30 Ianuaru 1878, guvernulu romanu a fostu pusu din nou in critic'a positiune de a raspunde la o intrebare de- licata si seriósa, ce ia pus'o senatorulu d. Dim. Sturza in privinti'a conditiuniloru armistitiului. D. Sturza, desvoltandusi interpelarea, a disu intre altele:

„Nu credu se fi fostu epoca in istori'a nóstra natio- nala mai framentata de evenimenté asia de insemnate si asia de grele cá cele de adi. Din corpurile inca fumegande ale braviloru nostri osteni peste Dunare vedemu, ca ne-amu realizatu visulu de auru alu stramosiloru nostri, ale caroru dorintie sunt deplinite. De ce cu tóte astea ne tememu de viitoriu si ne ingrijimu? Amu intratu in concertulu euro- peanu, ne-amu desvoltatu institutiunile, ne-amu portatu ast- felu cumu voia Europ'a, cumu se asteptá cá se ne portamu. Tari'a nóstra provenia de acolo, pentru-ca tiér'a nóstra e compusa din unu elementu omogenu, asia ca nu amu avutu certuri intestine. In consideratiunea acestui adeveru amu disu, si acést'a a fostu semnificarea votului dela 26 Ianu- ariu, ca nu voimu marire teritoriala nici chiaru cu tóta Bulgari'a, pentru-ca ne amu espune la certuri cu vecinii si ne amu perde omogenitatea, care a facutu prosperitatea si tari'a nóstra. Cestiunea, care ne preocupa astadi, este: Ce vomu deveni in viitoriu si care va fi positiunea nóstra cu concertulu statelor europe?”

Dupa ce constata apoi, ca independenti'a Romaniei a fostu nu numai proclamata de corpurile legiuitórie, ci recu- noscuta si de Russi'a, intréba: „Fost'am consultati la condi- tiuniile armistitiului, ca-ci adi nu mai suntemu in positiunea dela tratatulu de Cainargi, candu nimeni nu ne intrebá de pasurile nóstre. Ar' fi tristu cá adi se se stipuleze de noi fora noi. Déca acést'a s'ar' intemplá, atunci independenti'a nóstra n'ar' insemná nimicu, amu intrá in independintia cu genunchii plecati. Vedeti dér', ca este forte importantu pen- tru noi, cá se scimu cumu s'au petrecutu lucrurile, candu s'a inchiaiatu armistitiulu dela Adrianopole. Din aceste con- sideratiuni resulta, ca sunt in dreptu se intrebú guvernulu, deca noi amu fostu reprezentati la armistitiu si deca vomu fi la tratatulu de pace. A dou'a parte a interpelarii mele este relativa la positiunea nóstra in faci'a Europei.”

„De unu jumetate secolu, de candu traimu in linsce, amu progressatu continuu in implinirea dorintiloru nóstre. Amu realizatu mai antaiu dorinti'a de a avé unu principe strainu. Apoi amu dobanditu neutralitatea. Acésta neutrali- tate, de si nu destulu de bine stabilita prin tratatulu de Parisu, totusi trebuie se recunoscemu, ca éra stabilitu prin- cipiulu de neinterventiune, si in virtutea acestui principu amu potutu noi prosperá. amu facutu unirea, amu adusu principele strainu si astadi voimu se realizamu si indepen- dinti'a.” Oratorulu descrie apoi, cumu tiér'a sia esprimitu dorinti'a de a se declará principatele neutre. „Si aveamu dreptu se ceremu protectiunea neutralitatiei dela poteri pen- tru-ca ele ne datoréda multa: noi amu luptatu totdeuna contr'a musulmaniloru si nu trebuie se uitamu, ca atunci, candu la Bud'a guverná unu pasia turcescu, noi aveamu domni nostri pamenteni. (Aplause.) Guvernulu a lucratu in sensulu acestei politiceii inca dela inceputulu complicarei afaceriloru orientale. Trebuie se persistemu si astadi in acésta politica. Sciu, ca va fi greu, inse n'a fostu greu do- bandirea guvernului constitutionale? Unirea principatoru? N'a fostu greu mai cu séma principele strainu cu dinasti'a creditaria? Ceea ce amu facutu in cursu de 20 de ani s'ar' fi parutu unu visu de auru, pe care'lu lasamu copiiloru cá

se'lu védia realizatu. Si cu tóte astea elu s'a realizatu, pentru-ca amu lucratu cu tóta curatiani'a sufletului si ast- felu amu invinsu greutatile. (Aplause.) Vedu cu multiamire, ca guvernulu urméza o politica nationala; astfelu trebuie se urmeze si in viitoriu, pentru-ca realizarea celei din urma dorintie a tierii: neutralitatea perpetua si garantata de po- teri se devina faptu implinitu. (Aplause.)

D. ministru de esterne crede, ca nu póte raspunde mai bine dlui Sturz'a, decatu spu- nendu, ca votulu dela 26 Ianuaru e deja adop- tátu de guvernulu si va fi lini'a s'a de conduita. Positiunea guveraului este multu mai grea decatu a dlui interpelantu, care are o raspundere numai catra consciinti'a s'a si catra alegatorii sei, pe candu raspunderea guvernului este catra natiunea intréga. Conditiunile nici ale armistitiului, nici ale pacii nu ne suntu inca cunoscute, fiindu-ca n'a sositu inca curierulu, cu care ne-au fostu tramise: ele nu suntu cunoscute, in modu oficialu, nici celorlalte poteri; sciu si eu, care citescu diuariele straine, ceea ce scie tóta lumea de prin acele diuarie.

Catu despre ceea-ce privesce tramiterea de delegati la conferintie, vediurati, ca amu depusu chiaru astadi proiectulu pentru numirea de aginti diplomatci pe lenga tóte poteriile straine. V'amu spusu inse si altadata, ca voimu cá se datoramu independinti'a nóstra mai antaiu noue si apoi pu- teriloru garante. In acestu sensu amu lucratu si vomu lucrá, tienendu séma de sacrificiele si aspira- tiunile tierii si pe de alt'a de sprijinulu poteriloru garante; in acestu sensu va lucrá guvernulu pentru a face cá independinti'a Romaniei se fia recunos- cuta de jure, cumu este deja recunoscuta de facto.

D. M. Costache Iepurénu recunósce, ca gra- vitatea situatiunei impune prudintia, dér' ori-catu de mare ar' fi prudintia 'si are si ea limitele ei. Venindu la politic'a urmata de guvernulu d. M. Costachi dice, ca ea a fostu gre- sita, de óre-ce elu a crediutu, ca tratatulu de Parisu e sfa- siatu si ca Europ'a nu mai esista. S'a insielatu guvernulu in prevederile sale. Europ'a esista si a inceputu adi a se miscá si a intinde urechile. Trecundu la cestiunea armisti- tiului, observa, ca d. ministru de esterne a disu, ca n'a sositu inca curierulu. Dér' cumu s'a datu atunci ordine tru- peloru dela Vidinu se inceteze operatiunile? Cumu s'a in- chieiatu armistitiulu fora noi. . . Si cumu se póte, ca gu- vernulu se nu cunósca conditiunile? Nu e vin'a Russei aci, dér' a guvernului romanu, ca-ci ne-a placutu totdeana se ne facemu ilusiuni, se aruncamu cu nasipu la ochii poporu- lui. S'a proclamatu independinti'a, s'a crediutu, ca s'a face- utu totulu; s'au impartitu decoratiuni, s'a disu ca se face unu actu de autonomia. Russi'a, cu tóte astea, a disu: „Co- pii, ati voitu se aveti independinti'a, ei bine, o aveti.” Dér' ne tratéza totu cumu eramu inaintea proclamarii ei, fiindu ca n'a fostu inca recunoscuta de Europ'a. Aci d-s'a amin- tesce cuvintele lui Schiller: „Ilusiunea e scurta, cainti'a e lunga.”

D. Dim. Sturz'a, facundu mai multe des- voltari, depune urmatórea motiune:

„In urm'a responsului dlui ministru de esterne, Sena- tulu, in incredere, ca guvernulu va lucrá, pentru-cá recu- nóscerea independintiei si a neutralitatiei Romaniei, se fia recunoscuta si garantata de marele poteri ale Europei, trece la ordinea dilei.”

D. I. Bratiánu, primu-ministru espune, ce a facutu guvernulu indata dupa votarea motiunei privitórie la Basarabi'a. Guvernulu a tramisu mo- tiunea tuturoru agintiloru diplomatci, si colegulu d-sale dela esterne a pregatitu unu memora- dum in acésta privire. Ce potea face guvernulu mai multu? Nu credu, ca este bine, dice d. primu- ministru, cá se veniti se hartuitti pe guvernulu in tóte dilele; acést'a i'ar' slabi prestigiulu. D. Iepu- rénu va probatu, ca are multu veninu. Nu credu inse, ca face bine tierii. Avemu nevoia de unirea tuturoru. Si ve aduceti aminte, ca chiaru guver- nulu anglesu a premisu, cá in cestiunile, cari se agita adi, se aiba adesiunea unanima a represen- tatiunii nationale, pentru cá se se póta presentá cu mai multa fortia morala inaintea Europei.

In privirea conditiuniloru armistitiului d. primu- ministru declara, ca ele nu ne sunt cunoscute; si nu numai noue, dér' chiaru poterniculu imperiu alu Marei-Britanie; póte ca este unu interessu alu Russei, cá acele conditiuni se nu fia cunoscute de catu de dens'a si de Turci'a, si se nu afe si celu d'alu treilea, ca-ci atunci ar' aflá póte tóta lumea. Póte ca este unu interessu cá calulu, care aducea acele conditiuni, se se bolnavésca pe drumu. D. Iepurénu a avutu aerulu a dice, ca reu s'a facutu de s'a proclamatu independinti'a, precumu si cele- lalte fapte. Dér' deca amu fi facutu altfelu, ne-ar' fi primitu Russi'a mai bine la Adrianopole la tra- tarile de pace? Adi inse ne presentamu inaintea Europei cu mai multu dreptu. Vedemu la celu din

urma punctu alu interpelarii dlui Sturz'a, d. primu-ministru dice, ca s'au facutu tóte demersurile pentru cá se fimu reprezentati la congressu, si se spera, ca vomu reusi a fi reprezentati si spre a deliberá si spre a votá. Terminandu d. primu-ministru dice, ca e convinsu, ca caus'a romana va reusi inaintea areopagului européu.

D. vice-presiedinte da cetire motiunei dlui Sturz'a. D. primu-ministru róga pe d. Sturz'a a-si retrage motiunea, séu, de nu se va retrage, se se dè guvernului votu de neincredere. D. D. Sturz'a declara, ca n'a intratu catusi de puçinu in intentiunea dsale de a blamá pe guvernul, cu care e in deplinu acord de idei; dér' cá se nu se créda, ca are alte intentiuni, 'si retrage motiunea. (Aplause prelungite.)

Concursurile propuse de Societatea academica romana.

II. Premie privitorie la istoria si sciintiele politice si morali.

D. Premiu Cuz'a.

Sectiunea istorica a Societatii academice a propusu si Societatea a aprobatu deschiderea unui concursu asupr'a thesei:

„Istori'a petrecerei romanilor in Dacia lui Traianu, dela Aurelianus pana la anulu 1300“...

Conditiiunile concursului sunt:

1. Marimea lucrarei va fi de 10—15 còle de tipariu, formatu octavu ordinariu cu litere garmond.

2. Terminulu presentarei manuscriptelor la concursu 15 Augustu 1878.

3. Manuscriptele se voru presentá anonime, portandu o devisa, care va fi reproducu pe unu plicu sigilat, contienendu numele concurentului.

4. Premiulu, ce se va acordá opului celui mai bunu, va fi de 3000 lei noui.

E. Premiulu Nasturelu.

(Din seri'a A. Premiu pentru subiecte puse la concursu b) referente la sciintiele morale si politice, jurisprudentia si economi'a soçiala, mai alesu ale tieriloru romane.)

Conformu decisiunei luate in sesiunea anului 1876 se publica concursulu asupr'a thesei urmatórie:

„Tieranulu romanu, disertatiune asupr'a starei sale „morale, soçiale, economice si politice in principatul Romaniaei.“

Conditiiunile sunt:

1. Marimea lucrarei va fi de 10—15 còle de tipariu, formatu 8-o ordinariu, litere garmond.

2. Terminulu presentarii manuscriptelor la concursu va fi 14 Augustu 1878.

3. Manuscriptele se voru presentá anonime, portandu devisa, care va fi reproducu pe unu plicu sigilat, contienendu numele concurentului.

4. Premiulu ce se va acordá opului celui mai bunu va fi de lei 5000, fora a poté fi impartitu.

5. Societatea academica 'si reserva dreptulu de a tipari in publicatiunile sale disertatiunea ce se va premiá.

Diverse.

— (Processsele de pressa ale „Gazetei Transilvaniei“), cari erau se fia pertractate la 12 si 26 Februariu curentu, fura amantate de catra tribunalulu de pressa din Sibiu pe timpu nedeterminatu din cauza, ca Dlu Iacobu Muresianu este bolnavu. Decisiunea respectiva ni s'a admanuatu abia in 12 l. c., de aceea nu amu potutu luá notitia de acést'a amanare pana astadi.

— (Inmormentarea Papei Piu IX) Dupace cadavrulu Papei a fostu transportatu cu mare pompa in biserica St. Petru, unde fù espusu pana in sér'a de 13 Februariu, a avutu locu inmormentarea. Ceremoni'a s'a inceputu prin aceea, ca s'a cititu actulu notarialu, care constata, ca capitulu dela St. Petru a luat cadavrulu in primire, l'a pastratu si-lu asiédia acuma in grópa. In biserica St. Petru era intunerecu, numai capel'a mortiloru era iluminata. Dupa cetirea actului notarialu se puse in miscare conductulu prin biserica spre capela. Inainte mergeau multime de clerici cu luminari aprinse, dupa aceea urmá guardi'a papala, unu siru lungu de preoti si episcopi, in fine cardinalii cu suit'a loru. Dupa cardinali veneau prelatii dela St. Petru, dintre cari optu insi duceau mortulu. Cadavrulu era imbracatu in ornatu albu si asiediatu intr'unu cosciug de lemn de abanosu captusitu in laintru cu matasa alba. Dupace a sositu in capel'a mortiloru, cosciugulu de abanosu a fostu pusu intr'unu alta cosciug de plumbu si acoperitu cu-o invelitória de matasa négra cusuta cu firu Cosciugulu a fostu pusu apoi pe unu carucelu greu si a fostu trasu de gardistii elvetiani pãua la cripta. Sub totu conductulu a cantatu chorulu

capelei sextine. La ceremoni'a astrucarii au fostu de façia numai cardinalii, curtea papala, corpulu diplomaticu, cu totulu 4—500 persóne. Cardinalii pana in momentulu celu din urma au incungiuratu sicriulu. Acést'a a fostu apoi ridicatu intre jalnice cantari spre a fi bagatu in cripta din parete de catra patru zidari imbracati in albu. Totulu facea o impresiune fórté intristatória. Multe femei erau scaldate in lacrimi, toti cei de façia ingenunchiara. Dupace cosciugulu a fostu bagatu in cripta, gaur'a acestei'a fù astupata cu-o pétra, pe care se puse o tabla cu inscriptiunea „Piu IX“. In testamentu a dispusu Pap'a, cá mormentulu seuse fia simplu si in loculu emblemei papale se figureze unu capu de mortu. Epitafiulu compusu de insusi Pap'a contiene numai numele, anulu nascerei si alu mortii si cuvintele: Pregate per lui! (Rogati-ve pentru elu).

— (Principele Carolu in Ploiesci)

In 30 Ianuariu v. Domnitoriulu a mersu se viziteze soldatii romani raniti, aflati in spitalele orasiului Ploiesci. La gara principele a fostu intimpinatu de tóte autoritatile civile si militare. Onorurile militare le-a datu gard'a nationala cu stégu si musica. Acompaniatu de ministrulu lucrurilor publice Domnitoriulu a mersu se viziteze mai antaiu spitalulu prefecturei infintiatu pentru raniti prin initiati'a mai multoru dómne, care contiene astadi unu numeru de 60 paturi. Mari'a sá s'a opritu la patulu fiecarui bolnavu, cercetandulu cu bunatate despre senatatea si suferintiele lui, si a pusu pe peptulu vitejiloru raniti decoratiuni. Unu greu ranitu la atacurilo dela Plevn'a i-a datu Stéu'a Romaniei. Multumitu de bun'a regula curatiani'a si ingrijirile caritabile ce gasi in acestu spitalu exprimá inalt'a sa satisfactiune dómneloru si mediciloru, si se indreptá spre spitalulu Boldescu unde se aflau soldatii romani si turci si alti bolnavi civili. M. Sa remase multumitu de starea in care gasi acestu asiementu. Apoi M. S'a merse de visitá localulu gimnasiulu, unde se opri mai antaiu la cabinetulu de fisica. Satisfacutu de a vedé sollicitudinea pentru inspectiunea juneloru generatiuni in gimnasiulu din Ploiesci se indreptá spre casarm'a prefecturei, unde se afla prisionierii turci internati in numeru de 9 oficieri si vreo 50 soldati. Pe acesti'a i-a intrebatu prin interpreti, de sunt multumiti de tratamentul ce li se face si ei au respunsu aratandusi recunoscinti'a pentru bunatatea si sollicitudinea ce intimpina dela toti. La 1/2 óre M. S'a s'a reintorsu la Bucuresci.

— (Guvernulu italianu) a multumitu guvernului romanu prin consululu generalu alu Italiei d-nu Fava pentru dovedile de simpathia exprimate in Romani'a cu mórtea regelui Victoru Emanuelu. Dnu Fav'a dice in not'a s'a din 9 Febr. adresata d-lui Cogalniceanu; „Martoru la sincer'a impartasire a Romaniei pentru jalea Italiei am onóre de a ve exprimá din nou adenc'a recunoscintia a guvernului regescu pentru dovedile de simpathia ce ministrulu Inaltimei sale si Tiér'a au binevoitu se tramita, prin mediolocirea mea, natiunei italiene, in façi'a dorerósei perderi ce a avutu in persón'a multu iubita si respectata a marelui seu rege“.

— (Pest'a-bovina.) Monitoriulu din Budapest'a contiene urmatóri'a publicatiune a ministeriului de comerçiu: „De órace dupa impartasiri oficiale a isbucnit in comun'a Caneni din Romani'a, situata imediatu lenga fruntaria, pest'a-bovina (ból'a, cium'a de vite) s'a sistatu deocamdata comerçiu prin vam'a dela Turnurosii si s'au luat in iurisdictionile imediatu periclitate necesariile mesuri preventive. Budapest'a 10 Februariu 1878.“

Sciri ultime telegrafice.

Bucuresci, 15 Febr. Armat'a romana parasesce Bulgari'a si se concentréza in Romani'a mica. — Doue tabere russesci voru fi formate in Romani'a, un'a la Ploiesci pentru 30,000, alt'a la Romanu in Moldov'a pentru 10,000 ómeni.

Paris 14 Febr. Sultanulu a rogatu pe Tiarulu se amane intrarea trupelor in Constantinopolu pana va sosi respunsu deia regin'a Angliei. Tiarulu a respunsu evasivu; russiinaintéza spre Constantinopolu.

Londonu, 14 Febr. Admiralulu Hornby telegraféza, ca a trecut prin Dardanelle fora de a intimpiná vreo resistintia.

Ajutorie pentru raniti.

Rebrisiór'a, 30 Ianuariu 1878

Stimate dle Redactoru! Dupa cumu veti binevoi a vedé din list'a de contribuie alaturata, mai multi facatori de bine din comun'a Rebrisiór'a au contribuitu dupa potintia spre ajutorirea fratiloru nostri, ai braviloru raniti

romani, sum'a de 28 fl. 38 cr. v. a., deci se binevoitu a expedá la loculu destinatiunei si pe facatori de bine ai publici in stimat'a D-vóstre fóia. Primiti s. c. l.

Nicolau Moldovanu, colectantu.

Lista de contribuiri adunate din comun'a Rebrisiór'a spre ajutoriulu ranitoru confrati romani de presu Carpati:

Gavrila Linulu 1 fl., Stefanu Aculu 1 fl., Nicolau Moldovanu, sucu 1 fl., Palagie P. Iovanu 10 cr., Dumitru Iovanu 10 cr., Pantilimonu Iovanu 10 cr., Alecs'a Ciuta 50 cr., Teodoru Burduhosu 20 cr., Stefanu Popu 1 fl., Stefanu Aculu si Iacobu Linulu dela mai multi facatori de bine 6 fl. 80 cr., Stefanu Carculu dela mai multi facatori de bine 3 fl. 20 cr., Ionu Grecu 50 cr., Ciforu Moldovanu 10 cr., Ciforu Doboca 20 cr., Ioane Iusianu unu taleru in pretiu de 1 fl., Lazaru Buzila 16 cr., Loginu Muresianu 10 cr., Iosefu Sangeorzanu 10 cr., Nicolau Mocodeanu 7 cr., Ionu Runcunu jun. 75 cr., George Bodiu si Macaveiu dela mai multi facatori de bine 2 fl. 40 cr., Basiliu Oniga 1 fl., Iacobu Ciuta 50 cr., Dumitru Ciuta 20 cr., Iosefu Ciuta 20 cr., Iacobu Doboca 40 cr., Andreiu Lazaru 50 cr., Condrace Tofeni 30 cr., Matrona C. Tofeni 20 cr., Iona Lupu 50 cr., Firóna I. Lupu 50 cr., George Olariu 20 cr., Ionu Galbenu 20 cr., Catarin'a I. Galbenu 20 cr., Nastasia Gavrila Palagie 10 cr., Nastasia Stefanu Carculu 20 cr., Revec'a Leonu Popu 20 cr., Paraschiv'a Iosefu Ciuta 10 cr., Stefanu Iosefu Ciuta 10 cr., Macedonu Lazaricu 20 cr., Stefanu Ciocarla 20 cr., Stefanu Popu 1 fl., Ignatu Suci 1 fl. Sum'a totala 28 fl. 38 cr. v. a.

Rebrisióra, in 30 Ianuariu 1878.

Nicolau Moldovanu, colectantu.

Turd'a, Ianuariu 1878.

List'a Nr. 6. Prin colectant'a dómnia Aureliu Hatieganu, preotésa, din comuna Tritulu de sus si de de diosu: Aureliu Hatieganu 50 cr. si 4 merindarie; Ioane Hatieganu, parochu 50 cr., Victoru Hatieganu 20 cr., Obregie Ludosianu 10 cr., Tom'a Sucu 20 cr., Ioanu Chisiu 10 cr., Simeonu Podariu 20 cr., Iosifu Sicutu 20 cr., Pavelu Sinpeleanu, jude com. 20 cr., Ioanu Covaci 10 cr., Georgie Sebeni 30 cr., Simeonu Ludosianu 37 cr., Samoilu Muresianu, docente 20 cr., Davidu Podariu 10 cr., Iosifu Albonu 50 cr., Nicolae Covaci 12 cr., Vasilie Gisc'a 10 cr., Ispasu Ludosianu 20 cr., Demetriu Ciuculanu 50 cr., Pavelu Gisc'a, colectoru 50 cr., Mari'a Rose'a 1 camasia, Nastasia Mischianu 1 frt. panza, Todosi'a Ludosianu 2 còti panza, Susan'a Ludosianu 2 còti panza, Mariutia Urceanu 2 còti panza, Salomia Ludosianu 1 merindarie, An'a Ludosianu 1 merindarie, Mariuca Simpeleanu 1 merindarie, Todorica (Simpeleanu) Podariu 1 cotu de panza, Nastasia Moldovanu 1 cotu de panza, Susan'a Gisc'a 2 frust. panza, Gacia Sucu a Tomei 1 chindeu, Anic'a Podariu 1 cotu de panza, Marisca Podariu 1 chindeu, Paraschiv'a Siuteu 1 cotu de panza, Mariutia Podariu 1 frust. de panza, Catalin'a Podariu 1 cotu de panza, Anic'a Petrovanu 1 frust. panza, Nastasia Craiu 1 chindeu, Paraschiv'a Muresianu 1 chindeu, Susana Moldovanu 1 frust. panza, Oan'a Vaid'a 1 cotu panza, Mariutia Ludosianu 1 frust. panza, Mariutia Chisicu 1 cotu de panza, Todorica Sinpeleanu 1 cotu de panza, Paraschiv'a Muresianu 1 cotu de panza, Irin'a Sebeni 1 façi'a de perina, Si'a Vaida 1 chindeu. (Va urmá.)

Concursu.

Pentru postulu invetiatorescu dela scól'a romana gr.-cath. elementare din Turd'a.

Cu emolumentele urmatórie:

a) 300 fl. v. a. pe anu;

b) Cuartiru.

Doritorii de a ocupá acestu postu au se tramita Eforiei scolastice din Turd'a pana in 15 Martiu st. n.: 1. Atestatu de botezu; 2. atestatu preparandiale; 3. atestatu, cumu-ca au mai fostu invetiatoriu undev'a si cu ce succesu.

Turd'a, 9 Februariu 1878.

1—3

Efori'a scolastica.

CAROLU SCHUSTER

are onóre de a face prin acést'a cunoscutu, ca a luat in proprietatea s'a farmaci'a (Apotheke) cu firm'a:

„LA ANGERULU PAZITORIU“

in Têrgulu graului si totu-deodata 'si permite a aretá, c'a arangeat'o, cumu nu se póte mai bine, pentru a poté multumi pe onorabilulu publicu in tóte directiunile sciintiei. Recomanda cu deosebire bogatulu seu depositu de specialitatile articuleloru indigene, cá si straine, asemenea si de celu mai bunu si finu articulu de toaleta cu pretiurile cele mai moderate, cu incredintiarea despre o solida si prompta espeditiune. 5--6

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 16 Februariu st. n. 1878.

5% Rent'a charthia (Metalliques) . . .	63.45	Obblig. rurali ungare . . .	76.—
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu) . . .	66.50	„ „ Banat-Timis . . .	77.75
Losurile din 1860 . . .	111.60	„ „ transilvane . . .	77.—
Actiunile bancei nation . . .	795.—	„ „ croato-slav . . .	84.—
„ instit. de creditu . . .	226.75	Argintulu in marfuri . . .	103.75
Londr'a, 3 Iuni . . .	118.50	Galbini imperatesci . . .	5.60
		Napoleon'd'ori . . .	9.47 1/2
		Marci 100 imp. germ. . .	58.45

Editoru: Iacobu Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipograf'a: Ioane Gótt si fiu Henriu.